

חדש בקרבי

קרבן מלגות לחידושי תורה

מיסודו של
ר' שלמה מדמון ז"ל

בנשיאות
הרה"ג מרדכי יצהרי שליט"א

דבר המערכת

מחיל אל חיל

בסייעתא דשמיא מרובה, בשנים האחרונות גדלה מאד פעילותו המבורכת של 'ארגון יוצאי תימן' בנשיאות הגאון רבי מרדכי יצהרי שליט"א, אשר שם לו למטרה לעמוד לעזר ולסיוע למען כלל הציבור.

קעת עומדים אנו בסימן שדרוג והתפתחות הארגון ופעולותיו המגוונות, הגדלת המיזמים השונים והרחבת קהל היעד.

רבים רבים זכו להשתתף במעמד האדיר של 'חדש בקרבי' 4 בראשות מרן ורבני שליט"א, אשר סיקור נרחב אודותיו ניתן לראות בגליון זה, והרשמים עודם טבועים על לוח ליבם.

אך מטרות המיזם הגדול לא הסתיימו במעמד. תקוותנו ורצוננו הוא ש'חדש בקרבי' יחזק את כלל בני התורה, לגיונו של מלך - לשמור על המטען הרוחני הגדול שקיבלו בעצם כתיבת חידושי התורה, לאזור עוז ולהמשיך ביתר שאת וביתר עוז בלימוד תורתנו הקדושה, ללמוד וללמד לשמור ולעשות, ולקדש שם שמים רבים!

בברכת קיץ פורה
המערכת

מאמר פתיחה

הרה"ג שר שלום מנחם יחיאל שליט"א
ראש ישיבת 'בית הלוי'

תורה - חיי עולם!

מעלת התורה וחשיבותה לאדם - כי הם חיינו

בגמרא ביצה (ט"ו ע"ב) תנו רבנן, מעשה ברבי אליעזר שהיה יושב ודורש [ביום טוב] כל היום כולו בהלכות יום טוב, יצתה כת ראשונה וכו'. התחילו כת ששית לצאת, אמר הללו בעלי מארה. נתן עיניו בתלמידים, התחילו פניהם משתנים. אמר להם, בני, לא לכם אני אומר אלא להללו שיצאו, שמניחים חיי עולם ועוסקים בחיי שעה.

ולכאורה צ"ב, הרי יצאו כדי לקיים מצות שמחת יום טוב בסעודה, ויצאו לדבר מצוה, והיאך קאמרו שעוסקים בחיי שעה. וכתב הפני יהושע שם דבר חידוש, דמצוה לגבי תלמוד תורה קרי ליה חיי שעה, ותלמוד תורה חיי עולם. והביא שכן מבואר בשבת (י" ע"א) גבי רב המנונא שהיה מאריך בתפילה, ואמר ליה רבה מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה. ואף שתפילה ודאי מצוה היא, מכל מקום קרי ליה חיי שעה לגבי תורה. ועוד הביא מה שאמרו בסוטה (כ"א ע"א) על הפסוק כי נר מצוה ותורה אור, שמצוה נמשלה לנר והתורה לאור, וההבדל שר אינו מגן אלא לשעה, ואילו אור הוא לעולם. וחזינון זה חידוש נשגב, בהבדל שבין כל המצוות - וכן תפילה - לבין תלמוד תורה, שאלו הן 'חיי שעה', ואילו תלמוד תורה הוי 'חיי עולם', עד כדי כך שנאמרו עליו שמניחים חיי עולם ועוסקים בחיי שעה.

ובאמת, רק בתלמוד תורה מצינו מטבע ברכה בנוסח 'וחיי עולם נטע בתוכנו', מה שלא מצינו כן בכל הברכות של שאר המצוות, וזאת משום שרק תלמוד תורה הוא בבחינה של 'חיי עולם'.

ועיין עוד כיוצא בזה במשך חכמה (בראשית נ', י') בביאור דברי הגמרא הנזכרת, דמניחים חיי עולם ועוסקים בחיי שעה, שהביא את דברי הספרי על הפסוק 'המים להם חומה מימינם ומשמאלם' - מימינם זו תורה, ומשמאלם זו תפילה. וכתב המשך חכמה וז"ל, והנה אם יאחזון ישראל בתורה - אז תהיה ההנהגה הרוחנית האלקית, ויהיה האדם רוחני ועצם פשוט שאינו מתפרד. לא כן בתפילה, שהנהגה הטבעית והאדם מונח בתוך הטבע והרכבתו נפרדת, ולכן בן תמותה הוא וכו', יעויין שם. והיינו שזהו הביאור ב'תורה' שהיא 'חיי עולם', שהיא עצם החיים והאדם כולו רוחני, לא כן בתפילה.

עוד מצינו חילוק כיוצא בזה, דהנה במדרש תנחומא פרשת נח כתב לחלק בין פרשה ראשונה של קריאת לפרשה שניה, דפרשה ראשונה נאמר ובכל מאוודך, ואילו בפרשה שניה לא נאמר ובכל מאוודכם. וביאר שחילוק זה הוא משום דפרשה ראשונה איירי בתורה, שנאמר והיו

הדברים האלה וגו' ושיננתם לבניך וגו', ובה נאמר דין ובכל מאוודך. ואילו פרשה שניה איירי על קיום המצוות, כמו שכתוב אל מצוותי וגו', ובה לא נאמר דין ובכל מאוודך.

ונראה בביאור הדברים עוד, דהנה בכתובות (נ' ע"א) איתא דהמבזבז אל יבזבז יותר מחומש, ופירש רש"י, המבזבז לעניים. ודייק השיטה מקובצת שם, דדוקא בצדקה לעניים וכן בכל שאר המצוות נאמר דין זה דאל יבזבז יותר מחומש, אבל על תורה מחויב האדם להוציא כל ממונו, עיין שם. ויש לפרש לפי זה, דהרי בכל מאוודך היינו ממונו, ודין זה דבכל ממונו הוא דוקא בתלמוד תורה ולא בשאר המצוות, דבהן נאמר הדין דאל יבזבז יותר מחומש. והטעם שבתלמוד תורה חייב כל ממונו, משום שכשאדם צריך ניתוח קריטי שבלעדיו אין לו חיים, והוא הולך למיתה, הרי ודאי לא נאמר בזה שישמור לעצמו שיעור חומש, דמה לו ממונו אם הוא הולך למות. וזהו גם כן הביאור בתורה שהיא עצם החיים, ובה לא שייך השיעור דחומש, אלא את כל ממונו צריך וחייב להוציא.

וידוע המעשה עם בעל הברכת שמואל, שבאסיפת רבנים בוילנא אמר אחד הרבנים שכפי שאי אפשר לחיות בלא אור כך אי אפשר לחיות בלי תורה. והברכת שמואל ערך מחאה על כך ואמר שהתורה אינה אמצעי לחיים, כמו שאויר הוא אמצעי לחיים שאי אפשר בלעדיו, אלא התורה היא עצם החיים. וזהו הכתוב 'כי הם חיינו'.

ונאמר בפסוק 'והבדילה הפרוכת בין הקודש ובין קודש הקדשים'. בקודש היו גם כן דברים נפלאים, מנורה, מזבח, כיוור, אבל עדיין יש לעשות הבדלה בין קודש לקדש הקדשים, שבו יש את הארון - תורה, לוחות העדות, וזו חפצא אחרת בין כל שאר הדברים המקודשים שיש בקודש, לבין התורה שמתחתיו, בקודש הקדשים, ויש לעשות הבדלה ביניהם.

את ההבדלה הזו אנו, בני התורה, צריכים לעשות ולדעת. עיקר עסקינו הוא בקודש הקדשים, בתורה, וכל שאר הדברים הם אמנם קודש, מצוות ותפילה, אבל יש לנו דבר שהוא העיקר - תורה, והיא קודש הקדשים שלנו. בזה עלינו לעשות את ההבדלה, ולדעת שהתורה היא עיקר חיינו, היא עצם החיים, והיא חיי העולם.

בסייעתא דשמיא גדולה, זכינו להשתתף במעמד הגדול של 'ארגון יוצאי תימן', שהתקיים ביום חמישי ו' ניסן ה'תשע"ט. במעמד זה באו ונתקבצו יחד תלמידי חכמים מופלגים ובחורי חמד אשר עמלים בתורה יומם ולילה, ואף השקיעו מזמנם ללבן את דברי תורתם על ידי כתיבת חידושי התורה, עם עמקות גדולה ובהירות נפלאה.

נברך את עמלי התורה, שיוכו להמשיך להמית את עצמם באהלה של תורה, מתוך קדושה יתירה ובריאות איתנה לעבודתו יתברך, ויקויים בהם הכתוב 'ודברי אשר שמתני בפך לא ימוש מפך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר ה', מעתה ועד עולם'.

מענינא דיומא

הרה"ג ישראל בן יוסף שליט"א

מעשה בכיסא

מי זכה בכסף שהוטמן בתוך הכיסא הרעוע?

מחברו עליו הראיה! ואף אין עליו חיוב לצאת ידי שמים, אלא שיתכן שאליהו יחיבו בהשבת אבדה לבעלים האמיתית.

בעל הדירה ובעל הכיסא, שלא ידעו שיש כסף בכיסא, לא קנו.

לבחורים אין קניין בחדר לזכות, כי הבעלים היא **הישיבה**, אך גם הישיבה אינה זוכה כי הפנימיה כדין הקדש ואין יד להקדש. אולם יש אומרים שבפנימיה יש זכיה לישיבה - אם ייחשבו הבחורים כשוכרים. וממילא, הדבר תלוי במחלוקת הפוסקים בהשכיר חצרו, האם קונה המשכיר או השוכר, ואם זו נחשבת חצר המשתמרת לבעלים מכוח השוכר. ולגבי קניין ארבע אמות, נחלקו הפוסקים אם הן קונות בחצר חברו, והאם קונה בחצר שאינה משתמרת, ובלי כוונת קניין.

בית וגן, על ידי בחור שכבר נישא, והשני מזירה שכורה בשכונת זכרון משה, ושם גרה גויה בשכירות כבר שנים רבות, עד מותה. בנה אמר לבעל הדירה שהוא יכול לזרוק את כל חפציה, ואכן הבעלים מצא סכומי כסף בכמה מחבואים, ואת היתר מכר או מסר למעוניינים. עד כאן תמצית המעשה בקצרה.

בגליון 'עומק הפשט' הובאו צדדים רבים מדברי הפוסקים - מי זכה בכסף: בעל הכיסא שהביא מהאשפה, בעל הכיסא שלקח מהדירה, בעל הדירה, הנהלת הישיבה, חברי החדר, הבחורים שהיו בחדר, או המגביה בפועל.

למסקנת הפוסקים, **הבחור שהגביה את הכסף זכה** ואי אפשר להוציא ממנו, מדין 'המוציא

חמישה בחורים ישבו בפנימיית 'שלמי שמחה' בישיבת מיר שבירושלים. אחד מהם לקח כיסא מתננדד שהיה בחדר, והפך אותו בכדי להבריג לו בורג ולתקנו. והנה, הבחור פתח את אחד הברגים של הכיסא, ולפתע נפלו ממנו שטרות של דולרים בסכום של אלף דולר (!).

אחד הבחורים שאינו מחברי החדר, קפץ בזריזות והגביה את כל השטרות כמעט, בסך כולל של תשע מאות דולרים, ואמר שהוא זכה בהם. על השטר האחרון, בסך מאה דולר - הניח בחור אחר את רגלו, מנע ממנו להגביהו, והוא עצמו הרימו.

חברי החדר החלו לשחזר מהיכן הגיע כיסא זה לחדר, ונזכרו ששני כיסאות זהים הובאו לפני כשנתיים לחדר - האחד מהאשפה בשכונת

לחידודא

נכנס יהודי אל מעונו של הגאון רבי יוסף רוזין זצ"ל, לכיניו 'הרוגוצ'ובר', ותינה בפניו את מצבו הקשה: בעיות נוחתות עליו בזו אחר זו, אין לו ישוב הדעת, לא רוגע ולא שמחה, רק טרדות ובלבולים. כל כולו מיואש ממצבו, וסיום דבריו בתחינה: 'מאין יבוא עזרי?'

סיפר לו הרוגוצ'ובר מעשה, ספק היה ספק לא היה: ניצב לו יהודי באשמורת הבוקר בערב יום הכיפורים, מתכוון לקיום מנהג הכפרות. בידו האחת אווז הוא את המחזור הפתוח לאמירת הנוסח המקובל, וידו השניה תופסת בתרנגול המנופף בכנפיו ומנסה להימלט, ללא הצלחה.

הוא מתכוון להתחיל בכפרות, אך התרנגול שומט כנף, מנענע אותה בחוזקה ומעיף לו את המשקפיים על הקרקע...

היהודי עומד חסר אונים: להניח את המחזור על הקרקע - אסור; להניח את התרנגול - הלא הוא יברח; כיצד ירים את משקפיו?

סיים הרוגוצ'ובר את המעשה בשאלה: 'כיצד, לדעתך, התמודד אותו יהודי עם הבעיה הקשה?'

והסביר: 'לי אין מושג מה אירע שם בסופו של דבר, אבל דבר אחד ברור לי: הוא כבר לא ניצב שם כעת באותה תנוחה אומללה, בלי המשקפיים. בסופו של דבר - איך-שהוא זה הסתדר! בסוף כולם מסתדרים!...'

יש לחקור

יש לחקור האם במצות ספירת העומר צריך לחשב את מניין הימים שעברו ואתם סופרים, כלומר שעברו שבועיים שהם ארבעה עשר שבועות מאז תחילת הספירה, ונפק"מ אם לפני כן יש לדעת כמה היה אתמול ועל פי זה לחשב, או שמספיק לדעת כמה הוא מנין היום וכפי ששומע משליח הציבור, ואחריו חוזר.

מבואר במסכת מנחות שמנחת העומר שקמצה שלא לשמה פסולה, הואיל ובא להתיר ולא התיר. ויש לעיין אם הפירוש שיש במנחת העומר פסול מחשבה שלא לשמה, כמו בפסח וחטאת, או שפירושו דמנחת העומר אינה באה כנדבה רק להתיר, וכיון שאינה מתירה ממילא פסולה, דאין לה על מה ליקרב. ונפק"מ אם נחשב פסולו בגופו.

בשם אומר

מפני מה צועקים בשעת הלימוד, ואין מדברים בניחותא? כיון שכאשר כואב - צועקים!

(רבי אהרן יפה)

בית היהודי

הרה"ג יואב עובדיה ג'בלי שליט"א

סוד הוויתור

אימתי מתכופף עמוד השדרה של האדם, וכיצד?

כל בעל טרי יודע שאבן היסוד בשלום בית טמונה בויתור, שהוא בעצם נתינה. וכאן נשאלת השאלה: מה באמת מסתתר אחרי היסוד הזה - איזה כוח מכוחות הנפש מקרב כל כך בין שני העולמות?

ננסה לפענח זאת מתוך דבריו המפורסמים של הגרא"א דסלר זצ"ל (מכתב מאליהו חלק א' עמ' 39), וז"ל: 'וכך אני אומר תמיד לזוג בעת שמחת כלולותיהם: היזהרו יקרים, שתמיד תשאפו להשביע נחת זה לזה, כאשר תרגישו בכם בשעה זו, ודעו אשר ברגע שתתחילו לדרוש דרישות זה מזה - הנה כבר אושרכם מכם והלאה'.

כל אדם רגיל, באשר הוא, יש לו עמוד שדרה מסוים. יש כאלו שאצלם הוא עב וחסון כארז הלבנון, ויש שהוא שברירי ודק כעשבי השדה. עמוד שדרה זה מייצג את הגבולות האדומים והמוסכמות החברתיות שהאדם גדל וחונך על ברכיהם - מהם נגזרות כל מחשבותיו ופעולותיו, ועמם הוא חי בחלק ניכר משנותיו.

ולכן, אין זה סוד שכאשר נכנס עוד שותף למערכת חייו, הדבר יוצר התנגדות טבעית רגשית וסוערת - לעיתים בלתי רצונית, שכל מאווייה הם לכבוש את הפולש, ולהכניס אותו לתלם הקווים האדומים והמוסכמות החברתיות שהוא אינו מכיר. ובל נשכח, שבנוסף לכל הוא גם בן מין אחר, ומערכת הרגשות שלו עובדת בצורה הפוכה לגמרי מזולתו. טבעי הדבר שמתוך שרשרת תגובות הללו נוצר פיצוץ בלתי מבוקר, אשר שורף ומכלה כל חלקה טובה.

לא לחינם אמרו רבותינו (סוטה י"ז ע"א), 'איש ואשה זכו - שכינה ביניהם. לא זכו - אש אוכלתם'. וממשיכה הגמרא לומר דבר מבהיל: 'אמר רבא, ודאשה עדיפא מדאיש, האי מצרף והאי לא מצרף. ופירש רש"י שם, שכשהקב"ה מסיר את שמו מהם [דהיינו שמסיר את האות ה' מהאיש ואת האות ה' מהאשה, שאלו אותיות ה"ה כידוע], נמצא שנותרו לנו שני 'אש'. ומעידה הגמרא שאישה של האשה חזקה משל האיש, והיא ממחרת לאכול ולהיפרע משל האיש. ואת הטעם מבאר לנו רש"י, שאצל האיש ה' חוצצת בין האותיות של האש, מה שאין כן אצל הגברת - האות ה' נמצאת אחר האש, ולא היתה חציצה מעולם בין שני האותיות, בבחינת 'אש תמיד תוקד לא תכבה'.

אחר אלו הדברים, אפשר להבין ביתר שאת, שכשהאדם מוותר לזולת, הוא מוותר על חלק מעמוד השדרה שלו, מעצמיותו ומתכונות נפשו שכל כך מושרשות בו בעבור השלום. כאשר הוא מגיע לדרגה זו, אזי מיד - ללא שהיות - מגיע מי ששמו שלום ומשרה שכינתו ביניהם. וזו כוונת הגרא"א דסלר, שנתניה היא סוד הקירוב, והדרישות הן סוד הפירוד - וברגע שהתחילו הדרישות מתבצר כל אחד בעמדתו ויורק אש לעבר זולתו.

ואף שדברים אלו ידועים לכל בעל טרי, כמו שהקדמנו, כבר הורונו רבותינו שדברי תורה צריכים חיזוק, ויהי רצון שיקויים בנו 'אִתָּה שְׁלוֹם וּבֵיתְךָ שְׁלוֹם וְכָל אֲשֶׁר לְךָ שְׁלוֹם'.

שולחן מלכים

הרה"ג יוסף צברי שליט"א
רב ומו"ץ באלעד

מפניני חכמי תימן על פרשיות החודש

סמיכות פרשיות קדושים ואמור / טעם השביעית להחזיר את כוח הארץ / מדוע נזכר שם יעקב מלא / הנחש שהרג את המוסלמי

פרשת אמור

'אמור אל הכהנים' (כ"א, א')

הגאון רבי שלום שבזי זצ"ל ביאר בספרו חמדת ימים, מפני מה נסמכה פרשת אמור, המתחילה באזהרת הכהנים - לסוף פרשת קדושים - המסיימת באזהרת האוב והידעוני, ואלו דבריו:

'ולמה הסמיך אוב וידעוני לפרשת אמור? והטעם, לפי שאמרו ישראל למשה: אם נאסר אוב וידעוני, מה יהא מגיד לנו העתידות? אמר להם: ולפני אלעזר הכהן יעמוד'.

באופן אחר ביאר, מפני מה נסמכה, שזהו לפי שהיו עושים עצם כהן בכור, וכותבים עליה שם טומאה ומקטירים לה, וקורים לה אוב וידעוני, לפי שהיא מודיעה להם העתידות. לכך הסמיכו את הפרשיות - להזהיר את ישראל ממעשה זה.

פרשת בהר

'שש שנים תזרע שדך' (כ"ה, ג')

הגאון רבי יעיש קורייני זצ"ל ביאר היטב בספרו מחמדי שמים, כי הטעם שצווה הקב"ה שלא נזרעת השדה בשנה השביעית, הוא בכדי שתהיה מנוחה לארץ באותה שנה, ממה שמזריעה בכל שנה ונותנת את כוחה, ובאותה שנה תנוח ויחזור כוחה אליה בשנה השביעית. טעם זה רמוז בפסוק עצמו, וכדלהלן:

'שש שנים תזרע', ראשי תיבות 'תשש'. וזהו הטעם של שמיטה על דרך הפשט, שעל ידי מה שזורעים את הארץ ואין עושים שמיטה, יותש כוחה של ארץ על ידי מה שזורעים אותה. לפיכך צווה השי"ת שזרעו שש שנים, והשביעית יעשו שמיטה. וזה הוא שאמר 'שמיטה יהיה לארץ' - לארץ עצמה, כדי שיחזור כוחה אליה, ויניח שמיטתא יהי לארעא'.

פרשת בחוקותי

'וזכרתי את בריתי יעקוב' (כ"ו, מ"ב)

רש"י ביאר כי הטעם שנזכר כאן השם יעקב מלא בוא"ו, לפי שלקח יעקב עירבון על ישראל, והוא יבשר את הגאולה.

טעם נוסף נתן לכך הגאון רבי יוסף אכלופי זצ"ל (בחיבורו הנדפס בספר שערי שלמה), וכך הסביר את הפסוק: 'וזכרתי את בריתי יעקוב' - 'יעקוב' מלא, לפי שנתעלה על האבות בששה מעלות, וסימנך 'למ"י

נמ"ל: ל' - לא יצא ממנו פסולת. מ' - מילה מתקיימת בו ובזרעו. י' - יצאו ממנו שנים עשר שבטים. נ' - נאסר עליו גיד הנשה. מ' - משפחה נקראת על שמו. ל' - לאמר נצטווה בתר"ג מצוות.

פרשת במדבר

'וזהר הקרב יומת' (א', נ"א)

הגאון רבי יוסף סעיד זצ"ל היה רבה של ג'רווח שבתמן. כאשר נפגש עמו השד"ר רבי יעקב ספיר, תיאר את גדולתו במשפטים המפעימים הבאים: 'הרב הזה, מארי יוסף בן סעיד, מלא תורה ויראה וחכמה ורוח דעת, בקי במקרא וביאוריו עד להפליא, בקי בתלמוד והרמב"ם ועד לאחרונים כאחד המורים הגדולים בארצותינו, וידיו רב לו בחכמת הקבלה בשינון גדול. הזהר וכתבי האר"י ז"ל למודים על לשונו בעליל, כל עמוד ועמוד, וכוח זכרונו רב מאד. מחבר חיבורים בקבלה, ומפליא לעשות גם בקבלה מעשית, ויד לו גם בסגולות ורפואות וקמיעות וגורלות, עד כי הגויים באים לשאול בעצתו ולדרוש ממנו רפואות וסגולות וגורלות. ויצא שמו בכל הארץ, וגדול גם בעיני השרים ועבדי המלך. ועל כל אלה גדלה ענוותו ואהבת בני אדם בפנים שוחקות, דיבורו נאה ודברי תורה וחכמה שלובים בכל דבריו, והוא כבן ארבעים שנה'.

מסופר שבמרכז השוק של גרווח עמד עץ מרובה ענפים, שהסוחרים פרשו את מרכולתם תחתיו, ליהנות בצלו. פעם אחת הגיע רוכל יהודי ושטח מרכולתו, אך לאחריו בא רוכל מוסלמי, ודרש ממנו שיפנה לו את מקומו. סירב היהודי, והנכרי סטר על לחיו וגירשו בכוח הזרוע.

הלך הרוכל, בוכה, ופגש בגאון רבי שלום תנעמי זצ"ל, רבה של מוצמר, כשהוא הולך יחד עם הגאון רבי יוסף סעיד - רב המקום. שָׁאָלוּ רבי שלום לסיבת בכיו, והוא סח לפניהם כיצד נעשק מקומו. אמר רבי שלום, 'הסר דאגה מליבך - הנה רב המקום עמנו, ומצודתו פרושה על כל הנעשה בעיר!'

כעבור שעה קלה הגיח לשוק נחש ענק, וזחל עקלתון בין הזוכנים והסחורות. הוא הגיע לעץ, והכל התבוננו בו בקיפאון - כאילו אחזם השיתוק. כך עצמו סביב אותו ערבי, וחנקו למוות! ונתקדש שם שמים בפי הגויים והיהודים כאחד.

תורת חסד

ספרים רבים התחברו במשך כל הדורות, ובפרט בדורינו זה, סביב פרשיות השבוע. למרות זאת, מיוחד במינו הוא הספר 'תורת חסד' - אשר כעת יצא לאור במהדורה מחודשת הכוללת ה' חלקים - מאת הרה"ג רבי אילן חנן שליט"א, ראש כולל 'לוקווע וולברוז' בבני ברק.

בסגנון צח וברור מתבארים בחלקי החיבור נפלאות וחידושים מענייני הפרשה והמועדים השונים, מאמרים ופנינים מרתקים, אשר כולם מיוסדים על מקורות נאמנים, מדרשי חז"ל ורבתינו הראשונים וגאוני הדור האחרונים.

המדרשים השונים משולבים זה בזה במעשה חושב נפלא, ונקודות עמומות ובלתי מוכרות - מוארות היטב ומתבארות בספר, לצד מוסר השכל רב ומחכים הנלמד מתוכם בלשונו המיוחדת של הרב המחבר שליט"א. תשתית הספר נבנתה על פי שיעורי הרב המחבר שליט"א, ובעריכתם סודרו המאמרים בתוספת שאלות פתיחה, תשובות נפרדות וכותרות משנה, דבר המנעים את העיון והלימוד בדברי התורה.

החיבור מעוטר בהסכמתו הנלהבת של הגאון הגדול רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל, ובה הוא מתאר את החיבור כי 'תוכו רצוף חיכו ממתקים ומחמדים, דברי תורה ערבים, בחכמה ובתבונה, במוסרי התורה ומעלות המידות הטובות. ויבוארו בו הרבה מדרשים ופרשיות, וכמו שאמר הכתוב - כל פעל ה' למענהו'.

לא נותר לנו אלא לברך את הרב המחבר שליט"א, שיזכה להרבות חילים לתורה עוד רבות בשנים, ולהמשיך לזכות את הרבים בתורתו החשובה מתוך רוב נחת והרחבת הדעת.

להשגת הספר ניתן לפנות לטל': 052-7673463.

במדור זה בעזרת ה' תתפרסמה סקירות קצרות על ספרים שונים, קדמונים ובני זמננו. מחברי ספרים המעוניינים לפרסם את ספרם במדור זה, אנא יצרו קשר עם המערכת.

היכי תמצוי?

• כיצד קידשו שמשון הגיבור ואביו על הכוס בשבת קודש?

תשובה: קידשו על הפת, או ששמעו קידוש מאחרים - שהרי השתיה אינה מעכבת.

• וכיצד קיימו את מצות ארבע כוסות בליל הסדר?

תשובה: גמרא מפורשת היא בנזיר (ג' ע"ב), 'מכל אשר יעשה מגפן היין' לאסור יין מצוה כיין הרשות, מאי היא קידושא ואבדלתא כו'. ובאמת אי אפשר לו לנזיר לעשות קידוש על היין, אפילו אם נאמר דקידוש על היין דאורייתא. וכל שכן מצות ארבע כוסות שאינה אלא מדרבנן - אי אפשר לו לקיים. ואולי אפשר לומר ששתו חמר מדינה. ולפי השפת אמת, תקנת ארבע כוסות היתה רק לאחר החורבן.

שלוחי מצוה

כיצד ניצל הרב מעיניהם הבולשות של אנשי המכס?

הרה"ג רבי משה יצחק הלוי זצ"ל, בנו של ראב"ד צנעא הגאון רבי יחיא יצחק הלוי זצ"ל, היה ממנהיגי הקהל הבולטים בצנעא בדור האחרון, קודם העלייה לארץ ישראל. כיתר רבני הקהילות ומנהיגיהם בערי תימן, שימש תדיר במלאכות השחיטה והמילה, וטרח רבות להיענות לכל מבקשיו.

פעם אחת - כך מסופר בחוברת 'מסילות בני תימן' - הזמין אותו אחד מבני הכפרים לשחוט לו את בהמתו, שהיתה מסוכנת ונטתה למות.

רבי משה יצא לדרכו, מרחק כמה שעות הליכה. אולם כשהגיע אל הכפר, מצא שכבר יצאה הבהמה מכלל סכנה, ובעליה התחרט מכוונתו לשחטה, כיוון שזו היתה פרנסתו. בינתיים התאחרה

השעה והחשיך היום, וכבר לא היה יכול לשוב רבי משה אל ביתו שבצנעא. גם בבית יהודי זה לא היה יכול להתאכסן, משום שבינו לא הכיל אלא חדר אחד בלבד - לו ולבני ביתו.

עם כל זאת, לא רגז עליו רבי משה, אלא ברוב ענוותנותו אמר לעצמו: 'זהו רצון ה', וכך ישן לבדו בחוץ במשך כל הלילה, מבלי כל טרוניה.

מלבד מלאכת השחיטה, עסק רבי משה גם במילה, והכניס תינוקות רבים בבריתו של אברהם אבינו. באחד הימים, הוזמן למול באחד הכפרים שעל יד העיר צנעא, וביום המיועד עלה על החמור ועשה את דרכו אל אותו כפר.

באמצע הדרך, עצרו אותו אנשי המכס, מבני אומות הארץ המוסלמים, כשמטרתם היתה לחפש באמתחותיו שתייה חריפה. שהרי כידוע, אסורה שתייה זו למוסלמים, ולו יימצא יהודי מוכר לגוי מסוגי משקאות אלו - אחת דינו למאסר ולעונש כבד!

אם היה נמצא עמו בקבוק עראק, הגם שהוא לשימושו האישי, כבר היה מואשם היהודי ככוונה למכרו לגוי, ואחריתו היתה יכולה להיות מרה.

ואכן, באמתחתו של רבי משה היה בקבוק עראק, עטוף בתוך שמיקה. אך בחסדי ה', תוך כדי החיפוש, השליכו המחפשים את השמיקה אל הצד, והמשיכו לחפש בשאר חפציו, כיון שלא העלו על דעתם שבתוך השמיקה יימצא מבוקשם.

כשלא מצאו את מבוקשם, עזבוהו לנפשו. אך הוא לא תלה מאומה בעצמו ובזכותו, אלא אך ורק בזכות המצוה. וכך אמר שזכות זו - היא היא שהצילה אותו, שהרי 'שלוחי מצוה אינם ניזוקים'!

פינת ההלכה

הרה"ג אורן צדוק שליט"א
מח"ס שו"ת אורן של חכמים

לקט דיני ומנהגי חדש אייר

חודש אייר

עיקר התכונה שבחודש זה, הוא בעיסוק שבהלכות השייכות לתקופת העומר, מנהגיה והספירה שבה. אשר על כן, נעסוק במסגרת זו בדברים השייכים לתקופה זו, הן מבחינת ההלכות, והן במנהגים השייכים בעיקר לקהילתנו ק"ק יהדות תימן המעטירה.

ימי הספירה

בימים שלאחר מועד הפסח ועד ל"ג בעומר, נהגו בכל תפוצות ישראל מנהגי אבלות על פטירת ארבעה ועשרים אלף תנאים קדושים, תלמידי רבי עקיבא, שמתו במיתה משונה ר"ל, באשר לא נהגו כבוד זה בזה (יבמות ס"ב ע"ב). ואף בק"ק יהדות תימן ישנם מנהגים שנהגו כשאר ישראל, ואמנם ישנם גם שלא נודע זכרם מעולם, שלא נהגו בהם כלל.

נישואין וסעודות מצוה

נהגו כיום להימנע מנישואין בימים אלו אף למי שעדיין לא קיים פריה ורביה. אמנם שידוכין (המכונים כיום 'אירוסין'), מותר לעשות אף בסעודה, אולם ללא ריקודים ומחולות. כאשר ישנה סעודת מצוה שהגיע זמנה, כברית מילה, פדיון הבן, בר מצוה, הכנסת ספר תורה, סיום מסכת וכדו', עורכים כרגיל, ואף בהשמעת קול כלי שיר.

שמיעת כלי שיר

לא נהגו בתימן להימנע משמיעת שירים בכלי נגינה, כיון שלא היתה מציאות כזו של שמיעת כלי שיר בכל ימות השנה, ולא רק בתקופה זו. זאת בקיום אבותינו נ"ע את גזירת חכמים כתקנה וכפשטה, שמיום שחרב הבית אסור לנגן או לשמוע כלי שיר. והפח הידוע המכונה תַּנְגָּה בלשון ערב, שבו היו מנגנים, אינו נחשב כלי שיר כלל ולכן נהגו היתר לנגן בו (ובצנעא לא נהגו לנגן בו כלל, אלא רק ספקו כף אל כף בדרך שיר. יש אומרים שזאת מפני שהחשיבוהו ככלי שיר. ויש אומרים מאימת המלכות, ואכמ"ל. ואגב, בדורות הקודמים בכל תפוצות תימן לא נהגו לנגן בו, היות שמציאותו אצלנו הינה מזמן הטורקים ששלטו בתימן בדורות שלפני פנינו, ופח זה היה פח של נפט). כך שאם דנים כיום לבני קהילתנו, אם יש להימנע מלשמוע בימים אלו קול כלי שיר, אין השאלה מתרכזת רק לימות העומר אלא לכל ימות השנה, באשר אבותינו לא הקילו כלל ועיקר בגזירת חכמים הנזכרת, רק בדרך האמורה.

ספירת העומר

כתב מהרי"ץ בתכלאל עץ חיים (דף מ"א ע"ב), 'המנהג לספור בלשון ארמי, אולי טעמו כטעם הקדיש שלא יתקנאו בנו המלאכים, לפי שבספירת העומר אנו נכנסים ומתעלים במ"ט שערי טהרה'. והוסיף עוד טעם, 'אפשר דבבבל ניתקן בלשון ארמי, כדי שיבינו המספֵר אפילו עמי הארץ. דבאינו מבין לשון הקודש לא יצא וכו', משום הכי ניתקן בלשון ארמי, ע"כ. וכיום שכולם מבינים לשון הקודש, הדבר תלוי בשני טעמים אם אפשר לספור בלשון הקודש. לטעם ראשון יש להמשיך לספור בלשון ארמי, ולפי טעם שני אפשר לספור בלשון הקודש. והעיר הגאון הגדול רבינו שלמה קורח זצ"ל, שהסופרים בלשון הקודש מקהילותינו לא יאמרו 'היום', אלא 'העת הזאת' שהוא תרגום 'האידנא' מארמית, היינו 'האי עידנא'. ולא יהא הדבר קל בעינינו, שהוא בדקדוק גדול (יעוין עריכת שלחן ילקוט חיים חלק ו' עמ' קמ"ט בהערות אות ח'). ולך נא ראה כמה דקדקו הפוסקים דקה מן הדקה, בניסוח הנכון בו צריכה מצוה זו להיעשות. והמשנים אצלנו, חובה עליהם לדייק כבנוסח הקדום, שאין אתנו יודע עד מה.

מנהגינו בספירה, שכיון שהספירה נעשית לאחר קדיש תתקבל (יעוין עץ חיים חלק ב' דף מ"א ע"א), הממונה מכריז בקול 'עומר', והקהל שכעת ישובים במקומוותיהם עומדים לקולו, לקיים מצוה זו בעמידה [והנהגים לספור לאחר 'עלינו לשבח', מטרת קריאה זו הינה כדי לזרזם לתשומת הלב, לקיימה כיאות ברב עם]. לאחר מכן מכריז הממונה את מנין יום האתמול, כדי למנוע מן הקהל טעויות בספירה, ומברך בקול גדול בכוונה יתירה לקיים מצות הספירה כתקנה, ולהוציא בברכתו את הרבים ידי חובה. והציבור עונה 'אמן' לברכתו, ומיד תוכף את מנין הימים והשבועות. ושוב חוזר הממונה ואומר בקול גדול, 'הרחמן יחזיר עבודת בית המקדש למקומה במהרה בימינו, ואמרו אמן'. והקהל משיב לעומתו 'אמן' [ויש לכוון בבקשה זו, שאכן ישמע ה' לקולנו ויחיש גאולתנו, ונראה בתפארתו ובבנינו]. וממשיכים מיד לומר 'למנוצח בנגינות מזמור שיר' וגו'. ולאחריו את שני המזמורים הנהוגים לאמרם לאחר תפילת ערבית, 'למנוצח על הגיתית', ו'שיר למעלות' אשר עיני'. והוא מנהג רוב ככל הציבור [עייין שו"ת אורן של-חכמים חלק ב' סימן ב"ן]. ויש האומרים תחילה את שני המזמורים האלו, ולאחר מכן את המזמור הנזכר.

ולהלכה למעשה, לכל הפחות בימים אלו נהיה נוהגים כשאר עדות ישראל, שבעיקרו הוא מנהגינו המקורי והוא קיום עיקר גזירת חכמים כפשטה, לשמוע קול זמר הנעשה בפה בלבד. והמיקל יותר מכך בימים אלו, נמצא שאין לו על מי לסמוך ולהישען [ולגבי שמיעת מוזיקה המכונה 'ווקאלית', הנעשית בפה, יעוין מה שכתבנו בשו"ת אורן של-חכמים חלק ב' סימן ג"ה].

ברכת שהיינו ובגדים חדשים

אין איסור לברך 'שהיינו' בימים אלו כלל, שלא נשמעה מניעה בכך אלא רק בימי בין המצרים, ואף שם נזכרה מניעה רק בדרך חומרא בעלמא. וכמו כן, מותר לקנות בגדים וכלים חדשים וכדו'.

תספורת

בענין מניעת תספורת בימים אלו, יש מספר מנהגים בקהילותינו. יש שנהגו להימנע מלהסתפר מפסח עד ל"ג בעומר. יש שהיו מסתפרים כמנהגם בכל ימות השנה בכל ערב שבת (בדורות האחרונים נהגו בכך כל שתי שבתות), והם בעיקר ק"ק יהודי צנעא וסביבתה. ויש שנהגו להימנע מפסח עד שבועות [כדעת האר"י ז"ל, והוא מנהג מיעוט מן הציבור]. וכיום, בעקבות השתנות הסדרים שאינם כימים ראשונים, והנהגת התספורת אצל רוב ככל הציבור הינה ליותר משלושים יום, ערום יעשה בדעת, ויראה לנכון להסתפר סמוך לפני חג הפסח, מה גם שחיוב יש בדבר להתגלח לכבוד הרגל שלא יכנס אליו מנוול, ובכך ימנע מעצמו עגמת נפש וכלימה. ועל כל פנים, המוצא עצמו בימות העומר בשער מגודל, יסתפר לכבוד השבת ויתכוון לקיים בכך עשה דדברי נביא, 'וקראת לשבת עונג' (ויש אריכות דברים בענין זה בחלק שלישי מחיבורי שו"ת אורן של-חכמים, שיצא לאור בעזה"ת בקרוב, ל"א ע"ט האס"ף). נשים וילדים קטנים, מותרים להסתפר כרגיל.

קריאת מסכת אבות

נהגו קדמונינו עד לדורותינו אנו, לקרוא מסכת אבות קודם תפילת מנחה, בשבתות שבין פסח ועד שבועות, ולאחריה קורין ספר משלי. וטעמים רבים להנהגה מופלאה זו דווקא בימים אלו, העלם מהרי"ץ עלי כתב בתכלאל עץ חיים (דף ק"צ ע"א), עייין שם ותרו"ץ ממיימוי הטהורים.

בני נעורים

הרה"ג בועז משה שליט"א
משגיח בישיבת 'דרך חיים'

חכמות חיצוניות - החוצה!

מדוע לא נוכל לשלב לימודי חול לצד לימוד התורה הקדושה?

בימי 'בין הזמנים' - כך סיפר לי תלמיד - נפגשתי עם קרוב משפחה הרחוק מחיי התורה, אשר הציב בפני שאלה: 'מדוע הישיבות הקדושות מונעות את תלמידיהם מכל עיסוק כל שהוא בלימודי חול?' השבתי לו, שרבותינו הורונו, שלא יתכן לשלב לימודי קודש עם לימודי חול! אולם הלה העלה בפני שאלה שאינני יודע כיצד לענות עליה: הלא הרמב"ם הקדוש, שמפיו אנו חיים, עסק גם בחכמות חיצוניות, כידוע, ואם כן - מדוע לא נקדיש גם אנו זמן מה להרחיב את ידיעותינו בחכמות ובמדעים שונים?

והנה, ראשית יש להדגיש, שאם אמנם הרמב"ם 'השתמש' בחכמות חיצוניות, אולם לא 'עסק' בהן, כפי שאבאר.

הגה"צ רבי שמשון פינקוס זצ"ל, מצא לשון נפלאה באחת מתשובות הרמב"ם (פאר הדור' סימן מ"א), שבה מתמצת הרמב"ם בעצמו את השקפתו על ה'עיסוק' בחכמות אלו, וזו לשונו: 'אף על פי שבטרם אווצר בבטן, התורה ידעתי, ובטרם אצא מרחם הקדשתני, ולהפיץ מעיינותיה החוצה נתתני, והיא אילת אהובי ואשת נעורי, אשר באהבתה שגיתי מבחורי. ואף גם זו, נשים נכריות נעשו לה צרות, מואביות עמוניות צידוניות אדומיות חתיות. והאל יודע, כי לא נלקחו מתחילה, אלא להיותן לה לרקחות ולטבחות ולאופות, להראות העמים והשרים את יפיה כי טובת מראה היא עד מאד.'

הרמב"ם ממשיך את החכמות החיצוניות לאדם שיש לו אשה, עקרת הבית, ואף על פי כן מכניס לביתו שפחות שתעזרנה לה בדברים שונים. ובמשל: התורה היא האשה, וחכמות העולם הן לרקחות ולטבחות ולאופות.

כוונת הרמב"ם ללמדנו, כי רק אם יש הכרה ברורה שאין השפחות משמשות עבור בעל הבית אלא כבעלות מלאכה בלבד, ותו לא, אפשר להמשיך ולהחזיק אותן, ובאופן הזה הן עשויות אף להביא תועלת. אולם בו ברגע שמתחילה אפילו נקודה של רגש כלפיהן - על בעל הבית לזרוק אותן, על אף שעל ידי זה ביתו יתפקד פחות, משום שבזה הינו מציל את עצם הבית שלו.

לפיכך דקדק הרמב"ם בלשונו וכתב: 'והאל יודע כי לא נלקחו מתחילה אלא להיותן לה לרקחות ולטבחות ולאופות'. מדוע רק השם יתברך הוא היכול להעיד על כך? משום שהיחס כלפיהן נמדד אף בהרגשות דקות ובנטיית שבעומק הלב, שרק הקדוש ברוך הוא לבדו, היודע תעלומות וסתרי נפש כל חי, יכול להעיד, שאמנם מעולם לא גילה הרמב"ם אפילו שמץ דק של חיבה כלפי החכמות החיצוניות, והתורה, ואפס בלתה, היא היתה לו אילת אהבים ויעלת הן.

אם כן, מובן מאליו מדוע אין הישיבות הקדושות מאפשרות דריסת רגל כל שהיא לשאר החכמות מלבד התורה הקדושה. משום שרק אילו יכולנו להבטיח שאפילו בחור אחד לא ימשך אחריהן, ויקבל בלימודן איזה שהיא הנאה וטעם, אזי היה מקום להעלות את השאלה: מפני מה מוקצות הן מחמת מיאוס בבל יראה ובל ימצא? אך כל עוד קיים החשש הגדול - והוא קיים במלוא עוזו - שלימוד החכמות הללו עלול למשוך את לב התלמידים אחריהן, מוכרחים 'להוציא אותן מהבית'!

זו היא תשובתי העקרונית לשאלה זו. אולם כמוכר, בבואנו לדון בלימודי חול בני זמנינו, אין אנו זקוקים לאבחנות דקות אלו או אחרות, שהרי כולן מלאות כפירה ומינות, ושאר מרעין בישין, הסותרים בעצם מהותם את כל השקפת עולמו של בן התורה ושומרי מצוותיה, ולא יתכן שידורו עמו בכפיפה אחת.

יש בנותן טעם להזכיר כאן את דבריו הנוקבים של גאון ישראל, מו"ר רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל בעל ה'חזון יחזקאל' בענין זה, כפי שהובאו בספר תולדותינו 'מלך ביפו' (חלק ב' עמוד 754): באחד הדיונים שהתקיימו בהנהגת החינוך העצמאי, בהשתתפות גדולי תורה ויראה, כאשר עלתה על הפרק שאלת הרב יהודה זאב יעקובוביץ, מנהל בית ספר של החינוך העצמאי בנתניה, האם הינו רשאי להעסיק בבית ספרו מורה חרדי ירא שמים שלמד בנעוריו ב'אוניברסיטה'? כמעט כל הנוכחים חיוו את דעתם בענין זה, מהם להיתר ומהם לאיסור, רק הרב אברמסקי ישב והחריש. לבסוף, כשגמרו כולם, דפק הרב אברמסקי בידו על השולחן, וקרא: 'משולחן זה לא תצא בשום אופן הוראת היתר בענין זה. מסופקני אם כל היושבים פה בקיאים ויודעים בטיבה של אוניברסיטה. ברם, ידעתי גם ידעתי, שכל מי שדרכו רגליו אי פעם על מפתנה, יהיה מי שיהיה, שוב לא יוכל להיות מחנך לילדי ישראל הקדושים!'

חכמי ישראל בכל דור ודור, השכילו בתבונתם ובישרות דעתם החודרת, לשמור את התורה בצבינה בטהרתה ובקדושתה. אין לנו אלא ללכת בעקבותיהם, וכמאמר הכתוב: 'צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיותיך על משכנות הרועים!'

מעוניינים לברר וללבן נושא בענייני חינוך? כתבו למערכת העלון, ובעז"ה במדורים הבאים נתייחס לשאלותיכם.

הבריאות כהלכה

הרה"ג יחזקאל אסחייק שליט"א

שמירת בריאות הגוף

כיצד צריך לשמור על הבריאות - לחכם ולאדם הפשוט?

לעומקן כמו בשאר ההלכות ולקיימן.

הלכות אלו פירט הרמב"ם לכלל העם. ומשסיים פרק זה, הרחיב בפרק הבא לבאר במיוחד את חובת החכם להיות ניכר ומובדל משאר העם, כשהוא מדגיש את חובתו להיבדל גם במעשיו, במאכלו ובמשקלו, וכלשונו שם בהלכה א': 'כשם שהחכם ניכר בחכמתו ובדעותיו והוא מובדל בהן משאר העם, כך צריך שיהיה ניכר במעשיו במאכלו ובמשקלו וכו', במלבושו וכו', ויהיו כל המעשים האלו נאים ומתוקנים ביותר.

כיצד? תלמיד חכם לא יהיה גרגרן, אלא אוכל מאכל הראוי להברות גופו, ולא יאכל ממנו אכילה גסה, ולא יהיה רודף למלאות בטנו, כאלו שמתמלאים ממאכל ומשתה עד שתיפח כריסם וכו'. אבל החכם אינו אוכל אלא תבשיל אחד או שנים, ואוכל ממנו כדי חייו ודיו. הוא שאמר שלמה, צדיק אוכל לשובע נפשו. ובהמשך: 'מלבוש תלמיד חכם נאה ונקי, ואסור לו שימצא בגדו כתם או שמנונית'.

מסיים הרמב"ם את פרק ה' וכותב: 'כללו של דבר - ואדם שעושה כל המעשים האלו וכיוצא בהן, עליו הכתוב אומר ויאמר לי עבדי אתה, ישראל אשר בך אתפאר'.

דעת הטור כמו כן, ששמירת הבריאות היא מצוה, שכך כתב בהלכותיו (בחלק אורח חיים סימן קנ"ה) וזו לשונו: 'מצוה להנהיג עצמו במידה טובה והנהגה טובה לשמור בריאותו, כדי שיהא בריא וחזק לעבודת הבורא יתעלה'. ובספר 'משנה ברורה' (סימן קנ"ה) הביא החפץ חיים את דברי הטור להלכה.

וכך כתב הרמ"א (סימן קס"ז, בשם בית יוסף על פי שבלי הלקט), 'כי השולחן דומה למזבח והאכילה כקרבן'. וביאר במשנה ברורה: 'והאכילה שאדם אוכל לחזק כוחותיו, ועל ידי זה יהיה בריא וחזק לעבודת השם'.

מתוך הספר 'חיים בריאים כהלכה'. להזמנת הוצאות ושאלות: 03-6187876

הבה נתבונן בדברי הרמב"ם, ונראה מדבריו שדעתו ששמירת הגוף ובריאותו היא קיום מצוות עשה של 'והלכת בדרכיו' (מצוה ח').

הנה הרמב"ם התחיל את ספרו הגדול, הוא ה'יד החזקה' - בהלכות יסודי התורה, אשר המה הלכות האמונה במציאות השם יתברך. לאחר שביאר את הלכות יסודות התורה והאמונה בה' יתברך, החל הרמב"ם לבאר את הלכות דעות.

למצוה הראשונה בהלכות דעות, שהיא ללכת בדרכי השם - כנאמר 'והלכת בדרכיו' - מקדיש הרמב"ם את חמשת הפרקים הראשונים. בשלושה מהם הוא מבאר איך לקיים את האופן הראשון של מצוות העשה 'והלכת בדרכיו', באופני ההרחקה ממינותיו הרעות של האדם, שהן: הכעס, הגאווה, הקנאה, התאוה והכבוד. ולעומתם את ההליכה בדרכיו - במידות הטובות של הבורא: חנון, רחום וקדוש, וכן חובתו של האדם לעשות את כל מעשיו לשם שמים. מסיים הרמב"ם חלק זה של 'והלכת בדרכיו' ואומר: 'והוא שאמר שלמה בחכמתו, בכל דרכיך דעהו והוא ישר אורחותיך'.

מכאן עובר הרמב"ם לבאר את האופן השני שבו תתקיים מצוות עשה של 'והלכת בדרכיו', וכך הוא מתחיל את הפרק הרביעי: 'והואיל והיות הגוף בריא ושלם מדרכי השם הוא, שהרי אי אפשר שיבין או ידע דבר מידיעת הבורא והוא חולה, לפיכך צריך להרחיק אדם עצמו מדברים המאבדים את הגוף ולהנהיג עצמו בדברים המברין והמחלימים'.

דבריו אלו גם מסבירים מדוע הלכות שמירת הגוף ובריאותו, באו לפני הלכות תלמוד תורה ושאר כל תרי"ג המצוות.

בהמשך מבאר הרמב"ם באריכות רבה לכלל העם, לחכם ולתלמיד חכם, את הלכות הנהגת שמירת הבריאות לפרטי פרטים, כיצד לאכול ומה לאכול, כיצד ומתי לשכב, מתי להתעמל ומתי להתפנות. אף אלו הלכות ב'משנה תורה', וראוי לפלפל בהן, לרדת

ורוח נכון חדש בקרבי

המעמד הגדול של חלוקת המלגות במסגרת 'חדש בקרבי' 4

שליט"א רב בית המדרש שערי הלכה, הביע בדבריו הנלהבים את שמחתו והתפעלותו הרבה למראה המחזה המרנין של מאות צורבים ובני תורה, קטנים כגדולים, השוקדים על תלמודם לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא. בחתימת דבריו בירך את כל העוסקים במלאכת הקודש, שיזכו להמשיך להגדיל תורה ולהאדירה.

בקשב רב נשמע משאו של נשיא הארגון, הרה"ג רבי מרדכי יצהרי שליט"א, אשר הודה לכל העוסקים במלאכה, חברי ועדת הרבנים הבודקים שליט"א, וכן חברי הנהלת העמותה הרה"ג רבי שלום תם שליט"א, וכלל המסייעים, בהם הרב דניאל טולידאנו שליט"א שטרך רבות למען הצלחת המעמד הגדול ואף הנחה את המעמד בטוב טעם ודעת.

עמד בדבריו על מהות המיזם הגדול במסגרת שאר מפעליו החשובים של 'ארגון יוצאי תימן', הפועל ללא לאות ובמישורים רבים למען בני התורה שבכל אתר ואתר.

הגאון רבי שלמה מחפוד שליט"א, גאב"ד יורה דעה, הרחיב בתיאור מרגש על גדילתו כבן

קהל רב השתתף במעמד האדיר, הכנס הרביעי של מיזם חידושי התורה הגדול 'חדש בקרבי', שעל ידי 'ארגון יוצאי תימן' בנשיאות הרה"ג רבי מרדכי יצהרי שליט"א.

עוד קודם שנפתח המעמד, כבר צבאו ההמונים על פתחי האולם, אולמי 'ארמונות חן' בבני ברק, שנשכרו במיוחד בכדי להכיל את המוני המשתתפים, מרנן ורבנן גדולי התורה ראשי הישיבות ומורי ההוראה, לצד תלמידי החכמים החשובים כותבי מאמרי חידושי התורה.

לאחר תפילת ערבית

ברב עם, כאשר מאות המשתתפים יושבים לסעודת מצוה סביב שולחנות ערוכים ברוב פאר והדר, נשמעו דברי פתיחה מאלפים מפי הרה"ג משה ישראל יונה שליט"א.

לאחר מכן נשא דברים הגאון רבי שלום תם שליט"א, ראש כולל בית יהודה, אשר

תורה העומד בפני הנסיונות מבית ומחוץ, והקביל את מאורעות תקופת ילדותו לפריחה הרוחנית בזמננו - בפרט על ידי פעילותו המבורכת של 'ארגון יוצאי תימן', במיזם 'חדש בקרבי'.

ראש ועדת הרבנים, הגאון רבי פנחס קורח

הגאון רבי שלום תם שליט"א

הגאון רבי מרדכי יצהרי שליט"א

הגאון רבי פנחס קורח שליט"א

הגאון רבי שלמה מחפוד שליט"א

קונטרס חידושי התורה הנבחרים שיצא לאור לרגל המעמד

הגאון רבי נתנאל זכריהו שליט"א המנחה הרב דניאל טולידאנו שליט"א והגאון רבי מנחם שמואלי שליט"א

הגאון רבי נתנאל זכריהו שליט"א ורבני הארגון מקבלים בברכה את מקבלי המלגות

הרה"ג משה ישראל יונה שליט"א בדברי פתיחה

לקראת נעילת המעמד, לקול צלילי זמר ושמחה של מצוה, הוכרזו שמותיהם של נבחרי בני התורה, כותבי מאמרי חידושי התורה, שנקראו אל בימת הכבוד לקבלת המלגה מידי הרבנים שליט"א.

בשיאו של המעמד הוכרזו הזוכים במקומות הראשונים, הרבנים הגאונים שליט"א, ולאחר מכן הודיע המנחה על הזוכה במקום הראשון, הלא הוא הרה"ג ירון והב שליט"א ממודיעין עילית.

הרשמים העמוקים והעזים נותרו עוד זמן רב חקוקים בלבבות המוני המשתתפים, ובסיום המעמד הגדול ביקשו רבים מהם להביע את תודתם וברכתם באופן אישי, לאנשים העומדים על המפעל הגדול, לכבודה של תורה ולהגדלת הנחלתה לרבים כיאה וכיאות ליקרת מעלתה.

שולחן המזרח בעת משאו של הגאון רבי שלמה מחפוד שליט"א

כותבי החבורות בעת קבלת המלגות מאת רבני הארגון שליט"א

הקהל הגדול

ספרי נשיא הארגון הגאון רבי מרדכי יצהרי שליט"א 'גלי ים' ו'נתיבי ים'

שיעורי תורה ברחבי הארץ

- הרב יהודה גמליאל - יום ה' בשעה 20:30, רח' ריינס 6 רמת השרון.
- הרב אבישלום מונייצר - יום ד' בשעה 19:30, בית הכנסת שוועת עניים רח' אבן גבירול ראש העין.
- הרב יורם סרי - יום ה' בשעה 12:30, כולל הרש"ש, מושב אחיעזר.
- הרב עזרא קורח - יום ב' בשעה 18:00, בית הכנסת אחוות אחים, רמת גן.

לעדכון מערך השיעורים ניתן לשלוח למייל: hashiur111@gmail.com

מחברים ומתחברים!

מעוניין להיות שגריר שלנו, ולהפיץ עלונים באזור מגוריך? לפרטים ניתן לפנות למערכת:

במייל: hadeshbekirby@gmail.com טל': 054-8410475

קרו ש"י

הקדש ע"ש שלמה ויהודית תעשה ז"ל

הוקם על ידיהם לצדקה והנצחה למען שדרוג מחלקות ילדים בבתי חולים למוסדות לילדים בסיכון ולחגיגות בר מצוה לילדים ממשפחות מצוקה